

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 72.

Z KRAKOWA DNIA 7 WRZESNIA 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

I. *Towarzystwo Dobroczynności Wolnego i Niepodległego Miasta Krakowa*

Do

Wielmożnego Konstantego Majeranowskiego.

Przez użyczenie Artystom dramatycznym tutejszym Sztuki swey pod tytułem: "Towarzystwo Dobroczynności", w której tak trafnie zamiary Towarzystwa naszego odmalowawszy do wspierania onego w tychże tak przykładowie zachęcając, tyle przyczyniłeś się do uwieńczenia pięknym skutkiem chęci Artystów do zapomoczenia funduszu Ubogich pod Opieką naszą zostających, iż winne Ci złożyć Dziękę powinnością swą być sądzi Towarzystwo.

Jeżeli oklaski w dniu Reprezentacji, na które i treść i wystowienie tej Sztuki celujące tak bardzo zasługują, były talentu twego nagrodą, tem miłszą dla serca Jego i ta pewność być Mu powinna, iż dla dobra Ludzkości pisałeś i co rzadko, że zamiar, jaki obrateś, spełnionym został.

W Krakowie d. 31 Sierpnia 1817.

(podp:) *Wasserab Prezydujący.*

II. *Towarzystwo Dobroczynności W. i N. M. Krakowa.*

Artysci dramatyczni Polscy pod dyrekcją JPana Bauer bawiący na teraz w Mieście naszym, w naysiękniejszym zawodzie przyczynienia się do dobra cierpiącej ludzkości, dali w dniu 23 Sierpnia r. b. na korzyść funduszu Ubogich w domu Opieki umieszczonych, Reprezentacją pięknych dwóch Sztuk. Tak wybór tychże, iako i doskonałe ich wystawienie, nietylko ziednany powszechne ukontentowanie, ale i uwieńczyły piękny Artystów zamiar, bo przyniosły funduszowi Ubogich po odtrąceniu wszelkich kosztów 644 złp. 17 gr.

Skutek takowy jest nagrodą serc czułych. Raczą przyjąć Artysci podziękowanie czułe Towarzystwa, wraz z wyrazem winnego tak ich Talentom iako i ludzkości szacunku.

W Krakowie d. 31 Sierpnia 1817.

(podp:) *Wasserab Prezydujący.*

Z Warszawy d. 30 Sierpnia.

Wypis z Rozkazów dziennych do Wojska Polskiego.

Za Naywyższym Rozkazem.

Stosownie do decyzji J. Cesarzewicowskiej
Moi, Wielkiego Xcia Naczelnego Wodza.

— Dnia 13 Sierpnia 1817. —

*Umieszczony zostaje za uznaną gorliwość
i zdatność*

W piechocie: W pułku 8ym liniowym: przykomenderowany do tegoż pułku, Podporucznik Krassowski.

Wykreślony został z kontroli za nieprzystojne i hanbiące officera sprawowanie się.

Z piechoty: Przykomenderowany do pułku 6go liniowego, Kapitan Sadowski.

Przechodzi na reformę za nieposłuszeństwo

W piechocie: Dotychczasowy Major Placu twierdzy Zamościa, Podpułkownik Muchowski.

Mianowany zostaje

Z wojska: Majorem Placu twierdzy Zamościa, Major Golaszewski, w miejsce przeszłego na Reformę Podpułkownika Muchowskiego.

Z Rozkazu I w nieb, tności Naczelnego Wodza,

(podp:) Jeneral piechoty Zajaczek.

*Dyrekcya Generalna Loteryi
Królestwa Polskiego.*

Podaje niniejszem do wiadomości powszechnej, iż ciągnięcie Loteryi na Mągiętność Tyszowce w dniu 24 Czerwca rozpoczęte i dotąd ciągle kontynuowane, powyższemu z koła wszystkich 85,000 Numerów, na dniu 26 b. m. w zupełności ukończone zostało. Na które zaś Numery i jakie wygrane w wyżej rzezonem ciągnięciu przypadły, każdy łatwo przekona się z Tabeli ogólnej wygranych, które już wyszły z druku i rozdają się bezpłatnie po Kantorach.

W Warszawie d. 28 Sierpnia 1817.

Rochanowski.

Straszak S. J. D.

*Dyrekcya Generalna Loteryi Krajowych
Królestwa Polskiego.*

Ciągnięcie Iwszej Klasy 12tej Loteryi stosownie do planu na dniu dzisiejszym odbyło się. Znaczniejsze wygrane padły na następujące Numery, to jest: Ner 7189 wygrał 5000 złot., Ner 2166 2500 zł., Ner 4368 1200 zł. Tabella dalszych wygranych w rzezonoy Klasy wyszłych, przy następnym Numerze Gazety dla wiadomości Interessantów dołączoną zostanie.

Ciągnięcie 2giej Klasy w dniu 29 Września r. b. odbywać się będzie.

(Dzwo podpisu tak wyżej.)

Ze Lwowa d. 20 Sierpnia.

Gazeta tutejsza zawiera: Według wiary godnych listów z Rosyji N. Cesarz Rosyjski, Król Polski wyedzie z Petersburga do Moskwy. Opuści d. 25 Sierpnia (6 Września) Petersburg, i stanie dnia 27 Sierpnia (8 Września) w Witebsku, gdzie i przez dzień następujący zabawi. Dnia 29 Sierpnia (10 Września) ziedzie do Byszynkowic, d. 1 (13) Września do Mohilowa, d. 4 i 5 (16 i 17) bawić będzie w Bobryysku, d. 8, 9 i 10 (20, 21 i 22) w Kiiowie, d. 11, 12 i 13 (23, 24 i 25) w Białej Cerkwi, dnia 16 (28) ziedzie do Krzemieńczuka, przez 4 dni następujące zabawi w Puławie, d. 21 Września (30 Października) będzie w Charkowie, następnym dniu w Hursku, w następny dzień w Orelu, d. 26 Września (8 Października) ziedzie do Kalugi, d. 28, 29 i 30 Września (10, 11 i 12 Paźdz.) oglądać będzie korpusy grenadyerskie, a d. 1go (13) Października odprawi wjazd do miasta Moskwy.

Z Petersburga d. 9 Sierpnia d. k.

Dnia 22 z. m. w zamku Peterhofskim po mszy otrzymał posłuchanie u N. Pana Posel Hiszpański Kawaler Zea de Bermudez, na którym miał szczęście od J. a. Lego Cesarskiej Młosci ozdoby orderu złotego Runa, które Król Imé Hiszpański ofiarował Wielkim Xiążętom Konstantemur, Miokołaiowi i Michalowi.

Tegoż dnia w tymże zamku po mszy miał szczęście byc stawionym przed Najjaśniejszym Panem i całą N. Rodziną Pan Bruzarko, niedawno tu przybyły Felnotnicnik Dworu Sardyńskiego.

W oznakę łaski Monarszey, na jaką Rzeczywisty Radca Stanu Rozenkampff za służył przez gorliwość w wypełnianiu obowiazków, a mianowicie w sprawach Finlandzkich, wytniesionym został tenże na dostojność Barona Xiążstwa Finlandzkiego wspólnie z synowcem swoim, Katołem Rozenkampffem, Porucznikiem korpusu inżynierów, oraz całym ich potomstwem.

Onegday jako w dzień przeznaczony na zapalenie raz pierwszy latarni do oświecenia nocnego miasta, które przez trzy miesiące samem tylko było oświecone niebem, zebrano się było około godziny dziewiątej wieczorem przy Admiralityi liczność nieprzeliczone różnego stanu, płci i wieku ludzki, dla powinszowania sobie nawzajem nadeszłej jesieni.

Z doszłych do Ministra Spraw wewnętrznych doniesień wykazuje się, iż od 15 Czerwca po dzień 1. Lipca r. b. przez kanał Ladogski weszło rzeką Newą do portu Petersburskiego rozmaitej wielkości statków z towarami krajowemi: wielkich 95, mniejszych 106, średnich 45, czolu

natafowanych 406, a wszystkich statków w ogóle 1472. — Na statkach tych oprócz skarbowego ładunku, jako to żywność i furatu dla woyska, drew na opał koszar i gmachów publicznych, i t. d. wprowadzono do stolicy wiele artykułów służących do utrzymania prywatnych osób; mających zrzeczność sprowadzania różnych produktów z dóbr swoich pomienionym kanałem i rzeką; nadto niemają ilość zboża, jako to: pszenicy 38,004 kule, żyta 135,555 kul w, ięczmienia 3,863, grochu 201, siemienia latanego 44,423, owsa 63, 648 czterci, maki żytney 13,367 kulów, maki pszenney pyłowaney 2,185 worów, krup rozmaitych 5,249 czterci. oleju 503,291, sadła 219,982, mydła 2,143 konopi 1,062,223 przedzy 20,323, lnu 37, 950, potażu 67,225, zelaza 5,350, płótna żaglowego 1,359 sztuk, płótna tkackiego 94,370 arsyn, juchty 2,864 i kleiu 740. Tak wielka ilość produktów krajowych, wchodząca z iedney tylko strony do Petersburga, może dać dokładne wyobrażenie o handlu krajowym, i o nowey stolicy ogromnego Cesarstwa Rossyyskiego, gdzie się zbiega wszystko co wydaie ziemia, i co jest plodem pracy, przemysłu i rozumu ludzkiego.

Członki Akademii handlowey praktyczney będącey w Moskwie, powodowani uczuciem wdzięczności ku Kanclerzowi Państwa Hrabiemu Rumiancowi, za okazywaną dotąd przez niego troskliwość o dobro, pomyslność i postępy tego zaprowadzenia, za przybyciem jego do Moskwy, udali się do mieszkania tego szanownego męża. Na czele orszaku Dyrektor Akademii Radca Kollegski i Kawaler Drużynin, ofiarował Hrabiemu Dyplo-

mat na stopień Członka Honorowego Akademii; uczniowie zaś przy tem zdarzeniu mieli mowy do J.W. Kanclerza w językach: Rossyjskim, Francuzkim, Niemieckim i Angielskim. Dowody te wdzięczności przyjął J.W. Rumiańców z najczulszem rozrzewnieniem.

Z Berlina d. 27 Sierpnia.

Wczoraj o godzinie 5 po południu odbył się uroczysty chrzest urodzonego d. 2 b. m. syna J. Królewicowskiej Mei Xcia Wilhelma Pruskiego, w obecności wysokich Rodziców i Rodziny Królewskiej. Młody Xże otrzymał na chrzcie imiona Fryderyk Wilhelm Waldemar. Trzymali go do chrztu N. Król Pruski, N. Królowna Xiężna Jorku, NN. Królestwo Niderlandscy, N. Królowna Następczyna Heska, N. Królewicz Henryk Pruski, NN. Wielka Xiężna Alexandra Teodorowna i iey Małżonek W. Xże Mikołaj, N. Xiężna Pruska Ferdynandowa, N. Królowna Ferdynandowa Pruska, N. Królowna Fryderyka Pruska, N. Królowna Pruska, małżonka Xcia Radziwiła, Xięstwo Landgrafowie Hesko-Homburscy, cała Rodzina Xiężny Wilhelmowej Pruskiej, WW. Xięstwo Hessen-Darmstadt, NN. Królestwo Wirtembergscy, N. Arcy Xże Karol, NN. Arcy Xże Palatyn i iego Małżonka, N. Królowna Angielska Karolina, małżonka Xcia Koburgskiego, Xże Leopold Sasko-Koburgski Saalfeld, Xże Anhalt-Köthen-Pszczęński. Chrzest odbył Ewangelicki Biskup Sack.

Z Wrocławia d. 28 Sierpnia.

Wczorajsza gazeta nasza zawiera następujące urzędowe oznajmienie: — Część mieszkańców tutejszych należących do pierwszego powołania, do służby wojsko-

wey Landwerów, niechęć w wyznaczonym czasie wykonać przepisanej przysięgi, dała powód, że takowa przysięga od posusznych nawet nie mogła być odebrana. Zlechętni korzystając z tej okoliczności, starali się odwieść wielu gotowych wykonać rzezoną przysięgę. Na drugim terminie miała tylko część powołanych wykonała rzezoną przysięgę, a większa nie tylko wzbraniała iey się wykonać, ale nawet znieważała tych, którzy ją wykonali. Utrzymanie prawa, porządku i spokojności, iako też bezpieczeństwa dobrzemysłących wymagało, zapobiegając dalszem następnościom, pochwycić kilkunastu złemyślących. Kilka set niegodnych ludzi korzystając z tej okoliczności, dopuściło się d. 23 rano niektórych gwałtowności, które iednak wojsko i władze cywilne wkrótce wsirzymały i wielu burzycielów poymanych i pod sąd oddanych zostało. Spokojność tego dnia jeszcze przywróconą została.

Z Londynu d. 19 Sierpnia.

Urodziny Xcia Rejenta, które d. 12 wszystkie dzwony ogłosiły, obchodzone były zwyczajnym sposobem w Carltonhouse.

Xiężna Karolina Koburgska i iey małżonek żyją samotnie w Claremont i trudnią się uszczęśliwieniem swoich podległych.

Z strony Hiszpańskiej zabronione zostały wszelkie związki z Gibraltarem z powodu wybuchley na brzegach Afrykańskich morowej choroby. W Algierze nie chce Dey wcale słyszeć, ażeby wszczęta tam choroba, była morową, i ktoby ją tak nazwał, zagrożony jest śmiercią.

Sądzą, iż pod zachodnimi naszymi

brzegami znajduć się do 300 okrętów ze zbożem, które dla ciągle wlejącego od 2 miesięcy zachodniego wiatru, do brzegu nie mogą dopłynąć.

W Jarmut założony został d. 15 b. m. węgielny kamień na pomnik dla Lorda Nelsona. Na piękney blasze, którą w fundament włożono, wyrażonem jest między innem, iż zmarły około 150 potyczek i bitew na morzu stoczył.

Sekretarz ministerium morskiego P. Smith udać się ma do Fiumy dla zobaczenia mnóstwa okrętowego drzewa, które w latach 1802 i 1803 zakupione zostało, ale z powodu wojny przeprowadzonem do Anglii być nie mogło.

We wtorek 40 pięknych koni dla Króla Pruskiego kupionych wprowadzono w Hull na okręt, które będą na Elbę spuszczone.

Z Brazylii donoszą pod d. 24 Czerwca, że umarł tam pierwszy Portugalski Minister, Hr. Barco (d'Aranjo.) P. Bezera zastępuje tymczasowo jego miejsce, a aktualnym ministrem mianowany być ma Posel Portugalski w Londynie, lub Gubernator Bahii. Koronacyia Króla odłożoną do dalszego czasu została. Ambassador Rossyjski powrócił z Rio-Janeiro do Anglii, poróżniwszy się tam z powodu etykiety.

Stan naszego handlu i rękodzielstwa polepsza się coraz bardziej.

Ministryjalna gazeta Goniec powtarzając Niemieckie odpowiedzi na zarzuty Angielskie względem niewdzięczności i niesłuszności Niemiec naprzeciw Angielskiem rękodzielnom, tak mowi: Nie ustaie dotąd bezskuteczny krzyk na stałym lądzie przeciw przewadze Angielskich rękodziel, i ci

naywięcej krzyczą, którzy naymniey tę przewagę znają. Angielskie rękodzieła są nieodzownie lądowi potrzebne. Niedostatek krajowego przemysłu, przymusza ląd dla wygody życia uciekać się do Angielskich rękodziel. Obce narody nie mogą się równać z Angielskiemi warsztatami, metalowemi i stalowemi robotami. Obcy rękodzielnicy, którzy tyle nalegają o oddalenie Angielskich towarów, gdyby ich rząd tyle był słabym, uczynił zadosyć ich żądaniu i przywrócił systema lądowe, tedy staliby się tem, czem Bonaparte był, prawdziwemi tyranami swoich współziomków. (!) Oni, nie Anglija, zaprowadziliby znowu iazmo, które już raz stało się nieznośnem. (Tu następują nieprzyzwoyne wyrazy, i cały artykuł kończy się na tem: że interest pobudza Europeyskie narody do kupowania płodów Angielskiego przemysłu, i dobrze na tem wychodzą.)

Ministryjalne gazety, a mianowicie Goniec głoszą, iż między W. Brytanią i Rossyją zachodzą teraz układy względem rokoszanów południowey Ameryki.

Pisma północney Ameryki zawierają doniesienia o młodym Minie, który iak wiadomo z pewną liczbą Hiszpanow popłynął z Anglii do południowey Ameryki, dla walczenia za sprawę rokoszanow. Znajdował on się d. 18 Maia z swoim woyskiem w nayslepszym stanie w Soto la Marina. Woysko to, które do 1500 ludzi podaią, miało ztamąd d. 20 przeciw woyskom Królewskiem wyruszyć. Nadeszły tu pierwsze doniesienia Jenerała Miny, jego odezwą do żołnierzy Królewskich i pieśń na jego wylądowanie.

Wszystkie te pisma w języku Hiszpańskim w Soto la Marina są drukowane. Według powyższego doniesienia wyładował Mina d. 20 Kwietnia w 1500 ludzi z rzeki St. Ander. Do 18 Maja dosyć daleko postąpił, a nigdzie na woyska Królewskie nie natrafił. Stronnicy Królewscy w mówili w mieszkańców, że korpus Myny składa się z samych łotrow i rozbojników, którzy pozabierać chcą Meksykanom pieniądze i ich żony i wszystko zniszczyć; lecz w powyższem doniesieniu wyraża Mina, iż ta bojaźń zniknęła, iż ze kupami łączą się z nim Meksykanie, ofiarowali mu żywność i konie, a mieszkańcy Soto la Marina poczytywali się za szczęśliwych, iż mogli go z wojskiem po gościnnemu przyjąć.

O tymże przedmiocie wypis z listu z Werakraz pod d. 9 Czerwca umieszczony w gazecie Goniec, zawiera co następuje: "Mina przybył do Soto la Marina nad rzeką St. Ander. Rząd rozkazał zaraz fregacie Sabina z 1 brygiem i 2 szonerami wypłynąć z Werakraz, do której flotyli przyłączył się jeszcze d. 7 okręt Jfigenia. Sabina zabrała okręt, na którym Mina przybył, i spaliła bryg, na którym znajdowała się jego amunicya, a tak wyjawszy 1 szonera cała flotyla Myny zniszczoną została. Dywizya jego, której liczbę 5 do 700 ludzi podają, pozostała na lądzie. Część jego woyska postąpiła przeciw Altamira; zdać się jednak, że jego przednia straż z 100 ludzi złożona, pobita została, utraciwszy pomiędzy zabitemi cudzoziemca Podpułkownika. Fregata Sabina znajdowała się d. 3 w Tambico, ale co chwila oczekiwana była napowrot w Werakraz. ,,

Z Paryża d. 19 Sierpnia.

Po odbytem pod Ligny popisie wojska przybył tu N. Król Pruski pod imieniem Hr. Ruppin d. 16 i wysiadł do mieszkania swojego Posła Hr. Goltz. Monarcha ten iedzie pod najszcisleyszem inkognito; cały jego orszak składa się z iednego powozu. Tego zaraz wieczora zaszczycił obecnością swoją teatr *des Varietés*. Wczoray, mając na sobie mundur pułkownikowski i wielką wstęgę orderu S. Duchy, odwiedził Rodzinę Królewską, potem iadł u Króla obiad. Onegday odwiedził tak zwane Francuzkie góry w ogrodzie Beaujou, należał do tamtejszych zabaw i dopiero przez zostawione dowody swej szczodroblowości poznany został. Wczoray znajdował się na wystawieniu sztuki Fernand Cortez, a dziś zaszczycił koncert przez Panią Catalini dany. Odwiedzili go Xiążęta krwi Królewskiej.

Przybyły tu Hr. Büel Schauenstein odjeżdża w tych dniach do Aix.

Podług pism tutejszych ma także w Gibraltarze panować morowa choroba.

Mowią, iż Król koronować się nie zadługo będzie w Reimsie.

Marszałek Oudinot, który powitał Króla Pruskiego w granicach państwa; powrócił tu, i przybył Xze Wellington.

Margrabia d'Avaray mianowany jest Xciem, a Xze Massa parem Francuzkim.

Obi ry do izby Deputowanych odbywają się spokojnie i w porządku. Najpierwszą czynnością tej izby przy otwrczeniu posiedzeń będzie zapewne wolność druku.

Fregata kwiat liliowy, która przeznaczoną była na okrażenie świata, spaliła się w porcie Talońskim. Zachodzi

domysł, iż podpaloną została.

W Wandei utworzona została składka na wystawienie pomnika najpiewszemu Jenerałowi w wojnie Wandeyskiej Marg. Bonchamp.

P. Chazet, redaktor jednego z tutejszych dzienników, sądził się być obrzonym przez redaktora dziennika *le Vrai Liberal*, polecał do Bruxelli pocztą, chcąc się z nim pojedynkować, ale nie zastawszy go, powrócił nazad, i będzie piotrem swej krzywdy poszukiwał.

Do Aale wysiada codziennie po 50 do 60 pogróżnych z Anglii.

Pomiędzy prefektami zaszło wiele odmiian. Niektórzy z emigrantów, którzy przez wiek i długie bawienie zagranicą stali się niezdolnymi do urzędowania, sami prosili o uwolnienie od służby.

Oczekiwany tu w krótkce jest Nuncyusz Papieży.

Zamachy rewolucjonistów w Lyonie i koło Lyonu zupełnie zniszczone zostały. Dużyli oni lud, iż Xde Eugeniusz, Soult i inni staną na ich czele, skoro zbierze ich się przyzwonta liczba. U jednego szarżarza znaleźiono na blasze wyrytą odezwę z podpisem: Grouchy, dowódca obozu pod Lyonem. Woyska Szwajcarskie, które miały Lyon opuścić, odebrały d. 3 wieczor przez telegraf rozkaz pozostania tam. Mowią, iż opócz nich ma ślegiy woyska do okolic Lyonu nadciągają.

Dziennik sporow mowi o pocieszających nadziejach dla Francyi, gdy przez obfity uredzay uśmierzone zostały w wielu okolicach zaburzenia. "Wrócono nam (konczy ten artykuł) naszego Krola, a ten nadał nam konstytucyą, ponieważ spokoyność Francyi i Europy zasadza się

iedynie na niezaprzeczoney prawności i konstytucyynym rządzie. Krol przez u-narodownięcie Królewskiej władzy, uczynił narod Królewskim. „

Podług listów z Madrytu oprócz bułi Papiszkiej względem sekularyzacyi zakonników, miał rząd inne jeszcze odebrać bule z Rzymu, tyczące się znaczney reformy wszystkich klass Duchowienstwa, które nie chciało się poddać nowem urządzeniom skarbowego postanowienia z d. 30 Maja. Wszystkie inne stany natchętniey poddały się temu postanowieniu przez Ministra Garay ułożonemu, a przez Krola zatwierdzonemu, w nadziei, że przezeń iedywie ustac może nieład w tey części publiczney administracyi. Zdacie się być rzeczą pewną, że Ganga Arguelles najcelniejszy mowca byłych stanów, który wygnany był na Peniskole, otrzymał wolność i razem pierwszy urząd w Walencyi z płacą 40,000 realów (10,000 fr.) dla przykładania się swojem świątciem i doświadczeniem do uskutecznienia skarbowego postanowienia. Winien on swoią wolność P. Garay, który wróci zapewne i więcey podobnych użytecznych mężów rządowi, gdziekolwiek się znajdują. Jakoż mówią o przywołaniu jeszcze do kraju Liberalistów Quirtana i Garcia. — Wygrawa, którą w Kadyzie przeciw Buenos Ayres uzbierałają, uzupełioną być ma resztą lipnowego woyska.

Z Włoch d. 10 Sierpnia.

Król Neapolitański udzielił Posłowi Francuzkiemu przy Dworze Turynskim, Xciu Dalberg, order S. Ferdynanda i zasługi, wynagradzając jego usługi, iakie Dworowi obu Sycylii w czasie ostatnich układów uczynił. — Kupy loterow w kró-

lestwie obu Sycylii zdaią się być niebezpiecznymi, ponieważ Król surowe przeciw nim przedsięwzięcie. Kommissya ma Królowi podać imiona wszystkich w kraju lotrów. Kto na tem poczecie jest umieszczony i nie będzie na słuszne przełożenie krewnych z niego wymazany, podlega bez żadnych więcej dowodów karze śmierci. Za schwytanie lub zabicie herszta lotrów wyznaczono 200 Dukatów, a za rozbojnika 100 dukatów nagrody.

W Bononii spadło teraz od zimy przeszło o połowę zboże. Xiężna Wallii oczekiwana jest w tem mieście, która przedpędzić tam ma resztę lata i jesień.

X. Wessenberg dobrze widziany jest w Rzymie, i osobliwie od Kardynała sekretarza stanu Consalvi. Spodziewać się zatem należy, iż wkrótce do Konstacyskiego swojego biskupstwa powróci.

Od brzegów Menu d. 23 Sierpnia.

Rachują, iż dotąd wysłał corocznie z Niemiec do Rzymu za dyspense do 300, 000 zł. r.

Hr. Panin były Rossyjski Minister stanu przybył do Berna.

Kilku studentów w Giesen, którzy ośmielili się w d. 15 b. m. obchodzić imieniny Napoleona, będą przykładnie ukaranymi.

Austryjski Feldmarszałek porucznik Baron Mohr oddawszy dowództwo nad wojskiem Austryjskiem w Alzacyi udał się do Medyolanu, gdzie mianowany jest gubernatorem.

O wzmiankowanym aresztowaniu w Frankforcie Pułkownika Massenbach, piszą z miasta tego iak następuje: — Pułkownik Massenbach mieszkał od niejakiego czasu w gościnni tutejszey pod Rzymskim Cesarzem i żył samotnie, gdy d. 19 przy-

przybył tu Pruski Kapitan Kölchen z piśmie do Senatu od rządu Pruskiego żądającym aresztowania i wydania sobie Pułkownika Massenbach. Senat zgromadził się nadzwyczajnie tego jeszcze wieczora o godzinie 10, i po długim naradzeniu uchwalił, aby urzędnik policyyny z siłą wojskową i Kapitanem Kölchen udał się o północy do Pułkownika Massenbach i jego aresztował. Massenbach miał się właśnie kłaść, gdy zapukano we drzwi i wezwano go, aby się poddał. Massenbach groził, iż wystrzeli, kto się poważy wniknąć do jego izby. Nie otworzył, i musiano drzwi wyważyć; Massenbach porwał się do pałacza, ale gdy officer pokazał mu rozkaz z podpisem Króla, rzekł: jestem W Pana wiżniem, i poddał się. Tey jeszcze nocy powieszony został do Berlina. Uwięzienie jego sprawiło tu wielkie wrażenie, i wnoszą, iż musiał wielki popełnić występki, kiedy w wolnem mieście nie znalazł bezpieczeństwa.

Z Bruxelli d. 21 Sierpnia.

Popis wojska Pruskiego pod Ligny był nader okazały; znajdowało się na nim przeszło 300 jenerałow i officerow. N. Król Pruski oświadczył dowódcemu Jenerałowi Ziethen ukontentowanie swoje tak z piękney postawy tego wojska, iak też z jego karności.

Oddaleni ząd wygnańcy Francuzcy udaią się po większey części do Pruss.

Ministerium nasze związków zagranicznych odiedzie ząd d. 27 b. m. do Hagl.

Bremeński okręt Leda powracający z Bordeaux do Bremy, zabrany przez Tunezańskiego korsarza i do Koruny zaprowadzony, musiał się 5000 piastrow okupić, oprócz wziętych z jego ładunku 20 pip wina i kilka wodki.

DODATEK

DO N^{ro} 72.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 7 WRZESNIA 1817 Roku W NIEDZIELE.

Z Sztokolmu d. 19 Sierpnia.

Z powodu nadchodzącego obchodu 100 letniej pamiątki reformy Lutera wydał Król do całego państwa okólnie pismo.

P. Lorent z Hamburga, który wstawił się wielu zakładami fabrycznymi w Gotenburgu, założył tam także browar porteru, z którego rozchodzi się porter na cały kraj i nie różni się w dobroci od Angielskiego. Od zakazu wprowadzania tego napoju, browar jego stał się bardzo użytecznym.

Wilki poczyniły tego lata w naszym kraju wiele szkody, i pokazują się nawet w południowych okolicach zachodniej Gotlandyi. Niedawno porwały z paszy w jednym dniu 70 owiec.

Egipska korweta Afryka wyładowała bawełną i innymi Egipskimi płodami i adresowana do Egipskiego Ajenta w Sztokolmie Ismaela Gibraltar, przybyła już tu i odbywa kwarantannę.

Z Madrytu d. 2 Sierpnia.

Pisma publiczne tutaj sze nie ieszcze nie doniosły o Jenerale Lascy, który podług dziennika Angielskiego Morning Chronicle, nie został rozstrzelanym; lecz siedzi na wyspie Majorce. Niewiadomo dotąd, gdzie się Milans znajduje. Słychać, iż umknął na morze.

Infant Don Karlos zarządza majątkiem swiego brata, Infanta Don Francisco de Paulo, który przedsięwzięcie z Paryża podróż do północnych krajów. Wyznaczona mu pensya wynosi rocznie 50,000 dukatów; oprócz tego posiada znaczne komanderyie.

Od brzegów Elby d. 20 Sierpnia.

Królestwo Duńscy przybyli dnia 18 b. m. do Möllen, a nazajutrz do Altony, gdzie do jutra zabawić myślą. Gdy przez mały Belt płynęli do Snoghoi, zdarzył się przypadek, iż podczas strzelania pękło działo z wielkim hukiem, i w tem właśnie

---

W dodatku do Nro 71 Gazety Krakowskiej pod napisem: Rozumajcie wiadomości, • Piśmie Polaka Gołuchowskiego w Wiedniu, wsliznęły się następujące pomyłki. Na pierwszej stronnicy rzezonego dobieśienia w wierszu 11 zamiast: *cwiczeniu*, ma być *cwiczeniem*. Na teyże stronnicy na prawym boku, w wierszu 23 zamiast *wyobraż enia* ma być: *wyobrażnia*.

dał się slyszec mocny gromot. Nikt iednak nie doznał szwanku.

Z Lizbony d. 28 Lipca.

Gazeta tuteysza pod d. 24 b. m. donosi, iż przybyle w 43 dni z Bahia do naszego portu okręty Canova i Victoria, przywiezły wiadomość, że przy ich odpłynieniu przybył tam Portugalski okręt z Pernambuko z Martinez i innemi herztami buntu w liczbie 70, i że na tym okręcie znajdował się oraz kat. Sprawa ich już jest ukończona i Królowi do zatwierdzenia do Rio-Janeiro przesłana. Mowiono tam, że Jenerał Ludwik de Rego mianowany jest gubernatorem w Pernambuko.

Na rzece Tagu stoi 20 wielkich przewozowych statków, a 7 jeszcze jest oczekiwanych; przeznaczone one są do przewiezienia woysk z Portugalii do Brazylji. Lecz te okazują wielki wstręt do takowej podróży i kupami uciekają.

Z Nowegoiorku d. 6 Lipca.

Kongress Wenezueli rozpoczął d. 8 Maia w Cariaco swoje posiedzenia. Jenerał

Marino w niebytności Bolivara zagał iego posiedzenia. On i Bolivar (mianowanemi znowu są naczelnemi wodzami połączonych prowincyy, a Brion, admirałem. Miasto Assumption przeznaczone jest na siedlisko Federalnego rządu, a wyspie Małgorzata dla waleczności iey mieszkańców nadano nazwisko Nowa Sparta.

Z Hanau d. 20 Sierpnia.

W Offenbachu wzbraniłi się piekarze piec chleba pod pozorem, że mąki nie mają. Lud rzucił się potem na piekarza, którego miał w podeyzreniu, i znalazł w wszystkich kątach ukrytą mąkę i chleb. Potłukł wszystkie iego sprzęty i oknem powyrzucał; chciał jeszcze dom zapalić, ale na przelożenie, iż spaliłyby się inne obok niego domy, chwycił się zatem zburzenia go i znaczną iego część rozebrał.

Nowa Mappa Polski zrobiona p. Kolberga z czterech arkuszy składająca się, jest do sprzedania w Xięgarni Gröblowskiej Mateckiego w cenie zł. pol. 18. Prenumeransi, równie tamże, należące im exemplarze za zwrotem rewersów odbierać mogą.

DONIESIENIA.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w Senacie Rządzącym, Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa, i Jego Okręgu. W ciągłym wykonaniu uchwały Rządzącego Senatu miasta wolnego Krakowa, w dniu 29. Maia roku 1816 zapadłej, którą postanowionemi i obwieszczonemi zostały dwa walne Jarmarki w tymże mieście corocznie odbywać się mające. Wydział Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości uwiadomia Publiczność, iż w dniu 9. Września r. b, rozpocznie się i otwarty będzie walny Jarmark, piętnaście dni trwający, na który wszelkiego rodzaju towary, tudzież bydło i konie wprowadzone lub wyprowadzone z miasta Krakowa, nie będą podlegać żadney opłacie celney w kraiu wolnego miasta Krakowa. — Kramy zaś na skład towarów potrzebne, iuz są przysposobione i najętymi będą przez Ekónoma mieyskiego każdemu Kupcowi, czy to zagranicznemu lub tuteyszemu, od czego i Starozakonni wyłączeni nie są.

W Krakowie dnia 25 Sierpnia 1817.

Grodzicki.
Darowski, S. W.

Wydział Policji w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Gdy ogłoszona licytacja wydzierżawienia Entrepryzy Oświecenia Latarni Miejskich w czasie zimowych Miesiący na lat trzy poczynając od Igo Października r. b. aż do ostatniego Kwietnia 1820 r. nie wzięła skutku w dniu 25tym Sierpnia dla braku Pretendentów, przeto teyże samey licytacji w Biórze Wydziału Policji w Senacie odbyć się mającey powtorney na dzień 4ty Września r. b. o godzinie 10ty przed południem oznacza się termin, w którym naymniey żądający opalanie takowych Latarni w Mieście Krakowie otrzyma, iak skoro Akt licytacji przez Senat Rządzący zatwierdzonym zostaje. Chcący zaś otrzymać rzeczoną Entrepryzę, obowiązany będzie złożyć Summę Zł. Pol. 2000. iako Vadium, a o kondycjach do licytacji służących, uwiadomionym bydź może w każdym czasie w Kancellaryi Wydziału Policji. W Krakowie dnia 25 Sierpnia 1817 roku.

Bartsch,
Konwiski Sekretarz.

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Stosownie do Artykułu 118 Kod. Cyw: podaie do Publiczney wiadomości iż Trybunał I. Instancyi kraiu tegoż, na prozbę Jana Millera na Piasku przy Krakowie pod Liczbą, 50 zamieszkałego, żądającego ogłoszenia nieprzytomności Małżonki iego Małgorzaty z Goralskich Millerowey, więcey od lat 4rech nieprzytomney, i żadney wiadomości o sobie niedaiaący, wydał w dniu 7nym m. b. stosownie do Art: 116 Kod. Cyw: Wyrok polecaiaący dochodzenie dalsze nieprzytomności wspomnioney Małgorzaty z Goralskich Millerowey Sądowi Pokoju Okręgu II. wolnego Miasta Krakowa; W Krakowie d. 17 Sierpnia 1817 roku.

Nikorowicz,
Raubach, Sekretarz Sądu Appell.

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Stosownie do Artykułu 118 Kod. Cyw: podaie do Publiczney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi kraiu tegoż, na prosbę Małgorzaty Duliny włoscianki z wsi Zalasa, Gminy okręgowey IVtey Balice, żądającej ogłoszenia nieprzytomności Małżonki iey Łukasza Duli od lat czterech nieprzytomnego, wydał w dniu 8nym b. m. stosownie do Arty. 116 Kod. Cyw: Wyrok polecaiaący dochodzenie dalsze nieprzytomności wspomnionego Łukasza Duli Sądowi Pokoju Okręgu Krzeszowickiego. W Krakowie dnia 17 Sierpnia 1817 roku.

Nikorowicz,
Raubach, Sekretarz Sądu Appell.

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Stosownie do Artykułu 118 Kod. Cyw: podaie do Publiczney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi tegoż kraiu, na prosbę Reginy Dukaliny, Włoscianki w Wsi Balicach i Gminie teyże zamieszkałey, żądającej ogłoszenia nieprzytomności Małżonka Józefa Dukaty, od lat przeszło czterech nieprzytomnego, wydał w dniu 17tym Lipca r. b. stosownie do Artykułu 116. Kodxu Cyw: Wyrok polecaiaący dalsze dochodzenie nieprzytomności wspomnionego Józefa Dukaty Sędziemu Pokoju Okręgu II. wolnego Miasta Krakowa. W Krakowie dnia 17 Sierpnia 1817 roku.

Nikorowicz,
Raubach, Sekretarz Sądu Appell.

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. — Stosownie do Artykułu 118 Kod: Cyw: podaie do publiczney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi Kraiu tegoż, na prozbę Maryanny z Poznańskich Jagodowey, włoscianki wsi Libiąża małego, do Gminy Chrzanów należącey, także zamieszkałey, żądającej ogłoszenia nieprzytomności Małżonka swego Szczepa-

na Jagody, przeszło od lat czterech nieprzytomnego, i żadney o sobie wiadomości niedającego, wydał w dniu 17tym Lipca r. b. stosownie do Art. 116 Kod. Cyw. Wyrok polecający dochodzenie dalsze nieprzytomności wspomnianego Szczepana Jagody, Sądowi Pokoju Okręgu Chrzanowskiego.

W Krakowie d. 17 Sierpnia 1817 roku.

Nikorowicz.

Raubach Sekr. Sądu Apell.

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu. — Stosownie do artykułu 118 Kodexu Cywilnego podaie do publiczney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi tegoż Kraiu na prozbę Elżbiety Brzukuliny włościanki wsi Kobyłany Gminy Pisary Okręgu wolnego Miasta Krakowa, żądającej uznania nieprzytomności małżonka Stanisława Brzukali od lat przeszło czterech w miejscu swego zamieszkania nieprzytomnego, wydał na dniu 28 Maia r. b. stosownie do art. 116 Kodexu Cywilnego Wyrok polecający dalsze dochodzenie nieprzytomności wspomnianego Stanisława Brzukali, Sędziemu Pokoju Okręgu Krzeszowickiego. — W Krakowie d. 16 Sierpnia 1817 r.

Piekarski Z. P.

Raubach Sekr. Sądu Apell.

Główna Dyrekcya z mocy danego sobie upoważnienia działając, zawiadomia wszystkich chęć kupna Welny mających, iż w dniu 30 Września r. b. o godzinie 10tej ranney, w Mieście Kielcach w Kancellaryi Główney Dyrekcyi Górniczey odbędzie się publiczna Licytacya przez głośnie wywoływanie na sprzedarz ogólną: — 1) Welny Hiszpańskiey kamieni 33 funtów 25, podług ceny już ofiarowaney złp. 100, za kamień 32 funty Warszawskie trzymający. — 2) Welny Hiszpańskiey z poprawionego gatunku, kamieni 107 fun: 11, podług ceny już ofiarowaney złp. 78 za kamień powyżey oznaczony. — 3) Welny Jagnięcey kamieni 5 fun: 21 podług ceny złp: 100, do welny Hiszpańskiey zastosowaney. — Za gotową zarazapłatę życzących sobie tego kupna na dzień i godzinę oznaczoną, zaopatrzonych w Vadium złp. 2500 zaprasza.

Działo się na posiedzeniu Główney Dyrekcyi Górniczey d. 30 Sierpnia 1817 roku.

Ullman D.

Tomaszewski S. J.

Dnia 16 miesiąca Września 1817 r. o godzinie 3 po południu w wsi Radwanowicach w Okręgu Krzeszowickim położoney, w Części Ur. Szymona Solkiewicza we Dworze sprzedane będzie Zyta kop 6 za gotową srebrną monetę. Chęć kupienia mający zechcą się w oznaczonym miejscu i czasie znajdować.

W Krakowie dnia 30go Września 1817 roku.

Jan Nep. Franki, Komornik.

W Sukiennicach w głównym Rynku Miasta Krakowa odbędzie się Licytacya dnia 10 Września b. r. o godzinie 10 ranney kanap, krzesel, kommod, tualet machonioowych, pałaków sufitowych, zwierciadeł, obrusów, landszaftów, naczyń kuchennego i innych. Płacący gotowizną przybicie otrzyma. — W Krakowie d. 4 Września 1817

Skorczyński Komor. Sąd.

Dla niewiadomego od lat kilku zamieszkania ninieyszem wzywają się: Jacek Lużeński, Franciszek Lużeński i Anna Lużeńska zamężna, Bracia i Siostry między sobą rodzeni, a Sukcessorowie niegdy. Rozalii i Filipa Lużeńskich małżonków Rodziców, aby w celu obięcia spadków na nich po rzeczonych Rodzicach i Babce Zuzannie Bronikowskiej przypadającego, zgłosili się do Redaktora Gazety Krakowskiej Ur. Jana Maja, gdzie o spadku tym, u kogo się znajduie, zawiadomionemi zostaną.